

nævnte Hovedmiddel angaar, der forellaas i §§ 5—8, er der jo ganske vist ikke Taa, som tro, at der beriggjennem vil opnaas noget Bæsentligt for at forhindre de ommeldte ensfaldige Ophævelser af Lyendeforholdet og Brud paa Lyendekontrakter. For mit Vedkommende har jeg ikke nogen stor Tro paa, at der vil opnaas Synderligt deriggjennem, og jeg tror navnlig, at selv om § 7 i det Hele maa findes at give heldigt affattebe Regler, maa disse i alt Fald siges at være af en noget indviklet Natur. Men først maatte man dengang holde sig det klart for Die, hvor vidt Lovforslaget er gaaet paa den Vej, der her foreslaas, og det kunde da ikke undgaa Opmærksomheden, at Lyendekontrakter beskyttes kun mod Brud paa den Maade, at Lyendet bortfæstes andetsteds, til en anden Tjeneste hos en anden Husbond, men derimod ikke mod Brud paa den Maade, at Lyendet andetsteds faar andet Arbeide. Dette ligger, som det vil ses, i §§ 5 og 6; og man har lagt Bøgt derpaa, da det deraf maatte være afhængigt, hvor stort Værd man vilde tillægge Reglerne i § 7. Udvalget havde endvidere under Overveielse Bestemmelserne i § 8; men jeg skal ikke her gaa nærmere ind paa Detailler heraf, da denne Paragraf sidste Gang her i Thinget ved første Behandling var Gjenstand for en udførligere Dntale. I lige Maade skal jeg ved denne Behandling ikke gaa nærmere ind paa Bestemmelserne i det næste Hovedpunkt i Loven, nemlig § 9; der er jo fremkommet Udtalelser baade imod det første, men i Særdeleshed imod det andet Stykke, hvilket sidste Stykke man har ment ikke i Virkeligheden vilde kunne gjøre nogen Nytte. Selv om man nu i det Hele vil tillægge ikke alene første Afsnit, — der vistnok forsaavidt har fundet en ganske almindelig Tilslutning, som man maa ønske Fæstemandsinstitutionen taget alvorlig under Lovbehandling, — men Lovforslaget i det Hele et ikke ringe Værd, tror jeg, dog for mit Vedkommende fremdeles, at der er Anledning til ogsaa her i Thinget at undergive det en mere indgaaende Behandling, og det er til Motivering deraf, at jeg har anført disse enkelte Punkter, som i forrige Samling tiltraf sig Opmærksomhed i det dengang nedsatte Udvalg.

Justitsministeren (Melleman n): Jeg skal kun bemærke, at jeg naturligvis ikke kan have Noget at erindre imod, at dette Thing gjenoptager denne Sag paa det Standpunkt, hvor den standsede i forrige Session. Den kom jo, som den ærede Landssthingsmand omtalte, dertil, at der blev nedsat et Udvalg her i Salen, men dette Udvalg kom paa Grund af Sessionens Slutning ikke til at afgive Betænkning. Jeg kan som Følge deraf kun anse det for naturligt, at man fra dette Things Side ønsker at gjenoptage denne Sag og bringe den i samme Tilstand, som den befandt sig ved Sessionens Slutning i Foraaret,

og det har ogsaa været min Hensigt ved at forelægge den her.

Johansen: Naaget jeg erkjender, at der i det foreliggende Forslag indeholdes Forbedringer i den nu bestaaende Lovgivning om denne Sag, har jeg dog ved at gennemlæse og gjenomtænke Sagen truffet paa nogle Punkter, hvor jeg tror, at der endnu kunde indføres yderligere Forbedringer. Da jeg nu af de Udtalelser, der ere faldne, kan slutte, at der vil blive nedsat et Udvalg til videre at drøfte Sagen, vil jeg tillade mig at knytte nogle Bemærkninger til det foreliggende Forslag og henstille dem til behagelig Overveielse for et kommende Udvalg. Naar det saaledes i 3die Stykke af § 1 hedder, at de kommunale Raad, paa Landet Amtsrådet, bestemme, hvor mange Fæstemænd der skal ansættes i hver By eller Kreds, og at Tilladelse til at være Fæstemænd meddeles af Politimesteren, efter at der har været givet det vedkommende kommunale Raad Leilighed til at erklære sig over Sagen, saa synes det mig at ville være ligesaa rigtigt eller endog rigtigere, om der ubelukkende blev givet de kommunale Raad Ret til at tage Bestemmelse baade hvad Antallet og Ansættelsen angaar. Det er en Selvfølge, at selv om denne Bestemmelse blev truffen, vilde det slet ikke være til Ginder for, at Vedkommende ligesom enhver anden Borger i Staten kontrolleres af Politimesteren. Jeg har derfor troet, at en saadan Bestemmelse ikke vilde medføre nogen Vanfælgelighed. — Der er et andet Punkt, med Hensyn til hvilket det ogsaa staar klart for mig, at en Forbedring vil kunne indføres. Det hedder i 2det Stykke af § 8, at saakremit en Husbond vægrer sig ved at ophæve den Skudsmaalsbogen meddelte Paategning om et Lyendeforholds Indgaaelse, kan Lyendet ved at henvende sig til Politiet eller paa Landet til Sognefogden faae Paategningen ophævet. Naar da, vel at mærke, Lyendeforholdet allerede er indtraadt, saa tror jeg, at det vilde være meget heldigt, og at man ofte vilde undgaa Anlæg af en offentlig Politisag, hvis Parterne skulde henvende sig til de Forligsmæglere, der allerede nu ere i de forskjellige Kommuner; thi jeg tror, at Parterne i de fleste Tilfælde vilde enes hos Forligsmæglerne, og jeg kan ikke indse, at der vilde være nogen Uleilighed for Parterne ved at gaa til Forligsmæglerne i Stedet for til Politiet. Ved en offentlig Politisag vil der i alt Fald blive foranlediget en langt større Uleilighed for Parterne. Jeg har derfor tænkt mig, at der kunde sættes den Bestemmelse, at, hvis Parterne ikke blive enige — blive de enige, er Sagen selvfølgelig bilagt — saa er det Forligsmæglerens Pligt siebliffelig at give vedkommende Lyende Attest for, at Paategningen er — her maa vel tilføies: foreløbig — ophævet, og vedkommende Lyende skal da være berettiget til, saa længe